

Διάλεξη ομότ. καθ. Π. Ρόκου

Στην αίθουσα σεμιναρίων του Γενικού Τμήματος ΕΜΠ, δόθηκε στις 27 Μαΐου διάλεξη από τον ομότιμο Κα-

θηγητή ΕΜΠ κ. Παντελή Ρόκο με θέμα «Η τυπική Λογική έρχεται σε αντίφαση

με τη Φυσική των σωματιδίων (Κβαντομηχανική)»

Ομιλία για το αρχαίο Λαύριο

Με μεγάλη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή, έγινε στα Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας στις 4 Μαΐου, ομιλία της κας Κωνίνας Τσαϊμου, λέκτορος του Τμ.

Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών του ΕΜΠ, με θέμα «Λαύριο, το Μεταλλευτικό και Μεταλλουργικό Κέντρο της Αρχαιότητας».

Η ομιλία διοργανώθηκε από το Σωματείο Στελεχών του Αλουμινίου της Ελλάδας και έγινε στην αίθουσα Εμβόλιμον.

Εκδηλώσεις

Εκδηλώσεις από το Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

— Στις 3,5 και 6 Μαΐου, πραγματοποιήθηκαν 3 διαλέξεις στο νέο αμφιθέατρο του Τμ. Αρχ/νων, από τον καθηγητή της αρχιτεκτονικής Σχολής του AARHUS της Δανίας, κ. Γιάννο Πολίτη. Το γενικό θέμα των διαλέξεων ήταν: «Η κατοικία για τους σημερινούς αρχιτέκτονες του 20ού αιώνα». Τις διαλέξεις που έγιναν μετά από αίτηση του Τομέα Ι και πρόσκληση του Τμήματος προς τον ομιλητή, παρακολούθησε ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός σπουδαστών, διδασκόντων και επισκεπτών, που συμμετείχαν στην εκδήλωση

με παρατηρήσεις και ερωτήσεις προς τον ομιλητή.

— Ο Τομέας Αρχιτεκτονικής Γλώσσας, Επικοινωνίας και Σχεδιασμού του Τμήματος Αρχ/νων, οργάνωσε εκδήλωση στις 10 Μαΐου, κατά την οποία δόθηκε διάλεξη από τον σχεδιαστή αντικειμένων, Ιταλό Καθηγητή Enzo Mari, με θέμα «Progetto e Progetto».

— Στα πλαίσια του μαθήματος «Αρχιτεκτονικές Συνθέσεις ΙΙΙ» δόθηκε στις 10 Μαΐου, διάλεξη από τον καθηγητή του Τμ. Αρχ/νων ΕΜΠ κ. Κων/νο

Δεκαβάλλα, με θέμα *Ιστορική Αναδρομή των Σύγχρονων Σχολικών Κτιρίων*.

— Εκδήλωση στη μνήμη του μεγάλου αρχιτέκτονα Γ. Παρλαπά έγινε από το Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ στις 11 Μαΐου, στα πλαίσια του μαθήματος «Ιστορία της Αρχιτεκτονικής ΙV (Σύγχρονη Αρχιτεκτονική)».

Κατά την εκδήλωση, για το έργο και την προσφορά του Γ. Παρλαπά μίλησαν, ο αναπλ. καθ. του Τμ. Αρχ/νων ΕΜΠ κ. Ν. Χολέβας και ο συνεργάτης του Γ. Παρλαπά και μέλος του Δ.Σ. του ΣΑΔΑΣ κ. Ίνις Μεσσαρέ.

Ειδικές μορφωτικές εκδηλώσεις

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, στην προσπάθειά του για συμβολή και προσφορά στην πνευματική ζωή του τόπου μας, πραγματοποίησε με επιτυχία σειρά ειδικών επιμορφωτικών εκδηλώσεων υπό μορφή μαθημάτων Ανοικτού Πανεπιστημίου. Ο κύκλος των εκδηλώσεων είχε τίτλο: *Σύγχρονα επιτεύγματα των θετικών επιστημών*. Στις εκδηλώσεις μετείχαν οι κ.κ. Α. Κονταράτος (Σύγχρονες επιστημονικές κατακτήσεις), Α. Βάρβογλης (κοινωνική χημεία), Α. Σταυρόπουλος (Τεχνολογίες αιχμής προς το τέλος ενός γόνιμου αιώνα. Προοπτικές για τον αιώνα που έρχεται), Ν. Αντωνίου (Οι ορίζοντες της

Φυσικής Επιστήμης στα τέλη του αιώνα μας), Κ. Σκρέττας (Η Μοριακή Βάση του Φαινομένου της ζωής) και ο Καθ. του Τμ. Ηλεκτρολόγων ΕΜΠ Γ. Στασινόπουλος, ο οποίος μίλησε με θέμα «Πληροφορική και επικοινωνίες».

Ο Γ. Στασινόπουλος αναφέρθηκε στις σύγχρονες εξελίξεις της μικροηλεκτρονικής, οι οποίες επέτρεψαν την κατανομή των υπολογιστικών εργασιών σε μεγάλη κλίμακα, ενώ παράλληλα, αποτελέσματα στον τομέα των επικοινωνιών οδηγούν πλέον σε πραγματικά κατανομημένα συστήματα, όπου το επικοινωνιακό και υπολογιστι-

κό μέρος βρίσκονται σε πλήρη συνεργασία.

Τους ομιλητές παρουσίασε ο Πρόεδρος του Ε.Ι.Ε. Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ Νικ. Αθανασιάδης και ο αντιπρόεδρος Ε.Ι.Ε καθ. Κ. Σέκερης.

Ο επιτυχής αυτός κύκλος μαθημάτων οφείλει σημαντικό μέρος της επιτυχίας του στην άριστη οργάνωση που έγινε από τη Γραμματεία και Ελ. Γραμματικοπούλου.

Στο ερχόμενο τεύχος του ΠΥΡΦΟΡΟΥ, θα αναφερθούμε εκτενέστερα στη διάλεξη του καθ. Γ. Στασινόπουλου και των άλλων ομιλητών.

Εκπαίδευση επιστημονικού προσωπικού Πανεπιστημίου Τιράνων στο Ε.Μ. Πολυτεχνείο.

Ο Πρύτανης Ν. Μαρκάτος κηρύσσει την έναρξη των μαθημάτων.

Μετά από πρωτοβουλία και αίτηση του Πολυτεχνικού Πανεπιστημίου Τιράνων, η οποία υποστηρίχθηκε με την επίσκεψη στο Πολυτεχνείο μας του Πρυτάνεως κ. Kaçarici, του Κοσμήτορα της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών κ. Lufi και του Διευθυντή του τομέα Κατασκευών κ. Siliki, αποφασίστηκε η πρόσκληση στην Αθήνα 22 Καθηγητών, αποφοίτων και τελειοφοίτων, για μια εκπαίδευση οκτώ εβδομάδων σε θέματα Προγραμματισμού, Παραγωγής και Διοίκησης Τεχνικών Έργων.

Τα μαθήματα άρχισαν στις 27 Απριλίου και θα συνεχιστούν μέχρι τις 18 Ιουνίου. Η εκπαίδευση γίνεται από το επιστημονικό προσωπικό του Τομέα Προγραμματισμού και Διαχείρισης Τεχνικών Έργων. Τη διεύθυνση του προγράμματος έχει ο καθηγητής του Ε.Μ.Π. κ. Χαράλαμπος Εφραμίδης, ο οποίος για το σκοπό αυτό, δίδαξε πρόσφα-

τα επί πέντε ημέρες στα Τίρανα, σχετικά με τα θέματα αυτά. Το πρόγραμμα, το οποίο χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, από το Υπουργείο Εξωτερικών και από το Ε.Μ.Πολυτεχνείο, αναφέρεται στο Χρονικό και Οικονομικό Προγραμματισμό, στην Οργανωμένη Διοίκηση των Έργων και σε μαθήματα οικονομικής των Τεχνικών Επιχειρήσεων και Πληροφορικής για την υποστήριξη της Οργάνωσης.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πολιτιστικές εκδηλώσεις και επισκέψεις μεγάλων τεχνικών έργων υπό κατασκευή και Βιομηχανικών. Μέχρι σήμερα, πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στα έργα ανακατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Αθηνών - Λαμίας, (Υπουργείο Δημοσίων Έργων, Ανάδοχος Τεχνική Εταιρεία Γενικών Κατασκευών), Υψηλή Γέφυρα Χαλκίδας (Υπουργείο Δημοσίων Έργων, Ανάδοχος Ελληνική Τεχνοδομική), Βιομηχανίες ΦΑΓΕ και ΜΕΤΑΧΑ. Επίσης

Το εναρκτήριο μάθημα από τον καθηγητή Χ. Εφραμίδη παρουσία εκπροσώπων του Υπ. Εθνικής Οικονομίας, με επικεφαλής τον Γ.Γ. κ. Γκάσιο, τις Πρυτανικές αρχές του ΕΜΠ, τον πρόεδρο του Τμήματος και καθηγητές του Ιδρύματος.

η ομάδα παρακολούθησε συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής και επισκέφθηκε την Ακρόπολη και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, θα ακολουθήσουν δε εκπαιδευτική εκδρομή στο έργο φράγματος Μεσοχώρας (Ανάδοχος ΑΕ-ΓΕΚ), στα έργα της ΔΕΗ στο Θερσαυρό και στα έργα ΜΕΤΡΟ, μετά από προσκλήσεις των φορέων. Η αποχαιρετησθήρια εκδήλωση με την παρουσία του Πρέσβη της Αλβανίας κ. Τσαπέι, των πρυτανικών αρχών του Ε.Μ.Π. του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και των υπεύθυνων του προγράμματος Γενικού Γραμματέως ΔΔΟΣ κ. Γ. Θεοφάνους και Διευθυντού κ. Ν. Συμεωνίδη (παλαιού μας αποφοίτου του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών), θα γίνει στο ξενοδοχείο Λυκαβηττός την 21 Ιουνίου.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, οι αρχές του Πανεπιστημίου των Τιράνων, επέλεξαν το δικό μας Πολυτεχνείο για την εκπαίδευση των επιστημονικών στελεχών τους στα σοβαρά θέματα της παραγωγής τεχνικών έργων, μεταξύ 10 Πολυτεχνείων, όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος του Πρυτάνεως του Πολυτεχνικού Πανεπιστημίου Τιράνων Dr. Xhuvani στην ομιλία του κατά την έναρξη των μαθημάτων.

Η ομάδα των εκπαιδευομένων Αλβανών συναδέλφων του Πολυτεχνικού Πανεπιστημίου Τιράνων με τον υπεύθυνο των μαθημάτων καθηγητή κ. Χ. Εφραμίδη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Στα πλαίσια των μαθημάτων της Αρχιτεκτονικής Μορφολογίας

Την τελευταία εβδομάδα του Φεβρουαρίου (20-27), αμέσως έπειτα από τις κοπιαστικές παραδόσεις των θεμάτων του χειμερινού εξαμήνου, μια ομάδα από 22 σπουδαστές του βου εξαμήνου του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, με τη συνοδεία δύο διδασκόντων - της επικ. καθηγήτριας Κ. Κρεμέζη και του επικ. καθηγητή Γ. Προκοπίου - καθώς και ενός Ε.Δ.Τ.Π., το κ. Ν. Κύρκου, πραγματοποίησαν μια εκπαιδευτική επίσκεψη στο Κάιρο προσκαλεσμένοι από την πρόεδρο της Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Al Azhar (του αρχαιότερου Πανεπιστημίου του κόσμου) Dr. Salah Zaky Said. Η πρόσκληση έγινε στα πλαίσια εκπαιδευτικών ανταλλαγών, τις οποίες επιθυμεί να θεσμοθετήσει το εν λόγω Πανεπιστήμιο, αλλά την αφορμή έδωσε το ενδιαφέρον του Dr. Said για το πρόγραμμα και τη μεθοδολογία διδασκαλίας των μαθημάτων της Αρχιτεκτονικής Μορφολογίας και ειδικότερα των μαθημάτων «Αρχιτεκτονικής ανάλυσης παραδοσιακών οικισμών» και «Ένταξης σύγχρονου κτηρίου σε παραδοσιακά δομημένο περιβάλλον».

Σχετικά με τα μαθήματα αυτά, είχε ακούσει ανακοίνωση της κας Κ. Κρεμέζη στο συνέδριο της U.I.A στην Palma de Majorca τον Οκτώβριο του 1992.

Η υποδοχή των Αιγυπτίων σπουδαστών και διδασκόντων ήταν εγκάρδια. Είχαν οργανώσει έκθεση σπουδαστικών και διπλωματικών εργασιών, σε συναφή με τα ανωτέρω μαθήματα θέματα. Οι σπουδαστές μας παρουσίασαν τις εργασίες τους στο μάθημα της Μορφολογίας, αφού προηγήθηκε εισαγωγική διάλεξη

από τους διδάσκοντες. Η παρουσίαση προκάλεσε ενδιαφέρον και ερωτήματα. Ακολούθησαν δύο διαλέξεις, με προβολή διαφανειών για την «Σύγχρονη αρχιτεκτονική στην Ελλάδα» από την κ. Κ. Κρεμέζη και «Η Αρχαία Αιγυπτιακή Τέχνη και Αρχιτεκτονική μέσα απ' τα μάτια των Ελλήνων» από τον κ. Γ. Προκοπίου. Ιδιαίτερα ευχάριστα ήταν τα δύο δείπνα που μας παρέθεσαν, το μεν πανεπιστήμιο στο εστιατόριο Fel Fella, και ο Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού σε κρουαζιερόπλοιο στο Νείλο. Ακόμα ήταν μια ιδιαίτερα ευτυχής στιγμή της επίσκεψής μας, η κατατοπιστική και γλαφυρή ξενάγηση του κ. Γ. Προκοπίου στα φαραωνικά μνημεία και στο Αιγυπτιακό Μουσείο, καθώς και η συμβολή του κ. Ν. Κύρκου, στις οργανωτικές ικανότητες του οποίου, οφείλουμε τη λύση όλων των πρακτικών προβλημάτων της εκδρομής.

Αιγύπτιοι διδάσκοντες και σπουδαστές, μας ξενάγησαν σε σημαντικά μνημεία της πόλης και σε ανακαινιζόμενα διατηρητέα κτίρια. Είχαμε έτσι την ευκαιρία να επισκεφθούμε εξειδικευμένου ενδιαφέροντος κτίρια και μνημεία ιδιαίτερα αξιολογικά τα οποία δεν είναι προστά στον κάθε επισκέπτη.

Παράλληλα είχαμε την τύχη να ζήσουμε το Κάιρο την εποχή του Ramadan και να συμμετέχουμε σε εκδηλώσεις που μας ενθουσίασαν για τον πλούτο της γνησιότητάς τους.

Μια ημερήσια εκδρομή στην Αλεξάνδρεια, μας έδωσε την ευκαιρία να επισκεφθούμε καθ' οδόν ένα κόπτικο μοναστήρι του βου αιώνα, το Πατριαρχείο, το σπίτι του Καβάφη, τα θαυμάσια art deco εστιατόρια και ζαχαροπλαστεία της Corniche (που ανήκαν κάποτε σε ελλήνων).

Οι σπουδαστές μας συμμετείχαν με ενθουσιασμό σε όλες αυτές τις εκδηλώσεις.

Όλοι όσοι συμμετείχαμε σ' αυτή την ιδιαίτερα δημιουργική και πλούσια σε εντυπώσεις επίσκεψη, ευχαριστούμε τον Πρύτανη του Ε.Μ.Π. κ. Ν. Μαρκάτο, που πρόθυμα αποδέχτηκε την έναρξη ενός προγράμματος ανταλλαγών με το Πανεπιστήμιο Al Azhar και ενέκρινε το ποσό του 1.500.000 από κονδύλια της Σπουδαστικής Μέριμνας, καθιστώντας εφικτή την πρώτη αυτή επαφή. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα είμαστε σε θέση να υποδεχτούμε μια αντίστοιχη ομάδα Αιγυπτίων σπουδαστών και διδασκόντων στο Ε.Μ.Π.

Κ.Κρεμέζη

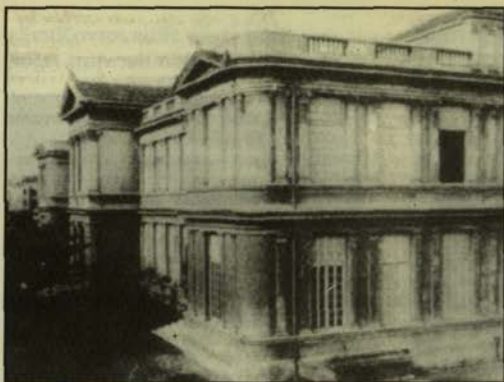
Επίκ. Καθ. Τμ. Αρχ/ων Ε.Μ.Π.

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Στα πλαίσια της συμφωνίας συνεργασίας του ΕΜΠ με την Ελληνική Κοινότητα της Αλεξάνδρειας, σε ακαδημαϊκό και πολιτιστικό επίπεδο, με σκοπό την

επαναλειτούργηση και αναβάθμιση του ελληνικού σχολικού συγκροτήματος εκεί και με απώτερο στόχο την ίδρυση του ελληνικού πανεπιστημίου, σύμφω-

να και με την απόφαση της Συγκλήτου, μια πρώτη ομάδα σπουδαστών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων, μετέβη στην

της «Σαλβαγείον Επαγγελματικής Σχολής».

Η «Σαλβάγειος» είναι το πρώτο από τα κτίρια του συγκροτήματος, κτισμένη με δωρεά του Κ. Σαλβάγου το 1906, σε σχέδια των αρχιτεκτόνων Γ. Λεξίνα και Ν. Παρασκευά. Είναι ένα κτίριο με ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικό χαρακτήρα, της ύστερης νεοκλασσικής περιόδου, με συμμετρική κάτοψη και έντονα διακοσμητικά στοιχεία, κυρίως

στο διάδρομο κεντρικό τμήμα του, σε σχήμα κλειστού Π κτιρίου. Από εκπαιδευτικής πλευράς, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, πράγμα που αξιοποιήθηκε από τους σπουδαστές.

Η φιλοξενία που προσφέρθηκε στην ομάδα του Πολυτεχνείου από την Ελληνική Κοινότητα της Αλεξάνδρειας και τους εκπροσώπους της Σ. Ταμβάκη, Πρόεδρο και Μ. Αρσλανίδη Αντιπρόεδρο, αλλά και όλους τους υπολοίπους, ήταν ιδιαίτερα φιλική και θερμή, δημιουργώντας τό αίσθημα ότι δούλευαν σε ελληνικό έδαφος. Με ευτυχί

συγκυρία συνέπεσε τις ίδιες μέρες και η επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχη, που προσέδωσε στην παραμονή τους έναν επιπλέον σημαντικό τόνο και έδωσε την ευκαιρία σε όλους να αισθανθούν την σημασία της παρουσίας τους, πλάι στον απόδημο Ελληνισμό.

Μετά από μία εβδομάδα σκληρής δουλειάς, οι σπουδαστές μας επέστρεψαν στην Αθήνα, για να συνεχίσουν την εργασία τους με την σχεδίαση των στίσεων, με τις μετρήσεις που πήραν επί τόπου. Η εργασία θα ολοκληρωθεί το επόμενο εξάμηνο με την πρόταση αποκατάστασης και επαναχρησιμοποίησης του κτιρίου, για το νέο ρόλο που του επιφυλλάσσεται για το μέλλον.

Η συνεργασία με την Κοινότητα της Αλεξάνδρειας, ελπίζεται ότι θα διευρυνθεί και θα αναπτυχθεί περισσότερο στο μέλλον, έτσι, θα δοθεί η ευκαιρία να εργασθούν και άλλοι σπουδαστές όχι μόνον αρχιτέκτονες αλλά και των υπολοίπων τμημάτων του Πολυτεχνείου.

Σπ. Ραυτόπουλος

Επικ. Καθηγητής ΕΜΠ

Αλεξάνδρεια, αμέσως μετά το Πάσχα από τις 22 μέχρι τις 29 Μαΐου 1993.

Πιο συγκεκριμένα, την ομάδα αποτελούσαν 22 σπουδαστές, που στα πλαίσια της διεξαγωγής του κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος «Συντήρηση και Αποκατάσταση Παραδοσιακών κτιρίων» του 7ου εξαμήνου, με την καθοδήγηση των Φραγκίσκου Γουλιέλμου και Σπύρου Ραυτόπουλου επικ. Καθηγητών και Ειρήνης Εφesiού λέκτορος, ασχολήθηκαν με την αποτύπωση και κατασκευαστική ανάλυση ενός από τα κτίρια του συγκροτήματος,

Μάθημα Αρχιτεκτονικής

Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ 3ου και 4ου ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Οργάνωση ενός τρόπου δουλειάς

Μάχη Καραλή και Αγνή Παπαϊωάννου

Λέκτορες Τομέα Ι Αρχιτ. Σχεδιασμού - Τμήμα Αρχιτεκτόνων

Στο προηγούμενο τεύχος του «ΠΥΡ-ΦΟΡΟΥ» δημοσιεύτηκε το πρώτο μέρος ενός κεμένου που αναφερόταν στην οργάνωση του μαθήματος των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων στο 3ο και 4ο εξάμηνο, τα οποία έχουν ως θέμα την κατοικία. Τα σημεία τα οποία έθιγε ήταν:

- Ποιά είναι η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ του σπουδαστή/τριας του 3ου και 4ου εξαμήνου, και ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ αυτό για το μάθημα των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων Ι και ΙΙ.
- ΠΛΑΤΙ να είναι η κατοικία το αντικείμενο του μαθήματος στο 3ο και

4ο εξάμηνο των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων.

- Με ΠΟΙΟ τρόπο γίνεται η συστηματική προσέγγιση στο σχεδιασμό;

Στο τεύχος αυτό παρατίθεται το δεύτερο και τελευταίο μέρος, το οποίο αναφέρεται πιο αναλυτικά

- στον τρόπο οργάνωσης της διδασκαλίας
- στον τρόπο προσέγγισης του θέματος
- στα κριτήρια αξιολόγησης

Πως οργανώνεται η διδασκαλία

- Με δεδομένο ότι, στην Ελλάδα δεν υπάρχει στάδιο εκπαίδευσης επισημών για να διδάξουν σε ΑΕΙ, άρα τα μόνα εφόδια που έχουν είναι η προσωπική τους τάση και προδιάθεση, το ένστικτο και η αποκτώμενη εμπειρία,

- Με βάση δύο «αξιώματα»:

α: ότι η αρχιτεκτονική «διδάσκει» και «μαθαίνεται», δεν είναι δηλαδή μόνο έμπνευση και ταλέντο, αλλά χρειάζεται και πολύ δουλειά

β: η διδασκαλία δεν είναι μονόδρομος και μονόλογος. Διδάσκοντες/ουσες και διδασκόμενοι/ες είναι οι δύο βασικοί παράγοντες που ευθύνονται και καθορίζουν -ανάλογα με το βαθμό συμμετοχής τους- το επίπεδο των σπουδών, τέλος

- Με τη διαπίστωση ότι υπάρχει θετική ανταπόκριση από την πλευρά των σπουδαστών σε όσα προτείνουμε

οργανώνουμε τη διδασκαλία μας με βάση τους ακόλουθους άξονες:

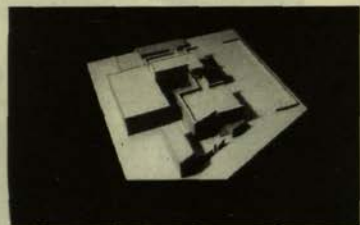
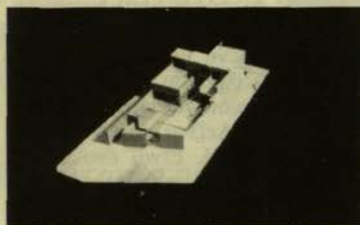
- Βασίζομαστε στο διάλογο, ανάμεσα στα μέλη της ομάδας (ΔΕΠ/σπουδαστών, σπουδαστών μεταξύ τους) και όχι σε μονόλογο δικό μας, διότι ο διάλογος,

- ασκεί την κριτική σκέψη
- θεραπεύει τις αδυναμίες της προηγούμενης παιδείας, και
- γίνεται, με τον τρόπο αυτό, εργαλείο για την προσέγγιση στο σχεδιασμό.

- Απευθυνόμαστε στο σύνολο της ομάδας, με στόχο:

- να διαμορφωθεί η έννοια / αντίληψη της τάξης
- να καλλιεργηθεί συλλογική συνείδηση, που δεν θα βασίζεται στην τυπική παρουσία των σπουδαστών/τριών, αλλά στην προσωπική και ουσιαστική συμβολή καθενός και καθεμιάς.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεγαλύτερη δραστηριοποίηση και συμμετοχή περισσότερων σπουδαστών, ακόμη και εκείνων που δεν θεωρούνται «καλοί». Έτσι η «αφαίδα» ανάμεσα σε «καλούς» και «κακούς» μικραίνει, με τάση

Μακέττες από σπουδαστικές εργασίες.

να ανέβει το επίπεδο απόδοσης του συνόλου.

- Για να επιτευχθούν τα προηγούμενα, είναι απαραίτητο να υπάρχει αντιεραρχική δομή στην ομάδα διδασκουσών/διδασκομένων. Όπως επίσης να αναπτύσσονται και, καλλιεργούνται φιλικές και ανθρώπινες σχέσεις ανάμεσά τους, διότι έτσι διαμορφώνεται ένα κλίμα εμπιστοσύνης όπου,
- αποθαρρύνεται η αντιπαλότητα ανάμεσα στα μέλη της ομάδας των σπουδαστών, και
- δίνεται η ευκαιρία να αναδειχθούν οι ικανότητες καθενός και κάθε μιας, και ο καθένας να μπορέσει να δώσει, ό,τι καλύτερο διαθέτει για το συμφέρον το δικό του και της ομάδας, ενώ,

- δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για μια πιο εξατομικευμένη διδασκαλία, όπου χρειάζεται και εφ' όσον ο αριθμός των σπουδαστών το επιτρέπει.

- Τέλος, επιθυμούμε να κάνουμε ένα μάθημα ελκυστικό, ζωντανό δυναμικό, που να έχει στοιχεία του α-πρόσπου, του κάθε φορά καινούριου, που να είναι ένας αυτοσχεδιασμός, όμως προγραμματισμένος και ελεγχόμενος (όσο αντιφατικό κι αν ακούγεται), να είναι εντέλει ένα δρώμενο, στο οποίο να συμμετέχουμε όλοι και όλες.

Σε όλα αυτά έγκειται και η δυσκολία του εγχειρήματος. Διότι δεν είναι πάντα η απόδοση στο επίπεδο που θα θέλαμε και απαιτεί μεγάλη ένταση, πολύ προετοιμασία, κόπωση.

Πώς προσεγγίζεται το θέμα

Βασική μέθοδος προσέγγισης στο σχεδιασμό είναι αυτή των διαδοχικών σταδίων:

- καταγραφή των πληροφοριών/των προβλημάτων
- αξιολόγηση
- ιεράρχηση

αποφάσεις/εναλλακτικές προσεγγίσεις Χρησιμοποιούμε όμως και άλλες μεθόδους και μέσα, όπως:

- Παράλληλες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό, σε συνδυασμό με την επανάληψη των ίδιων προβληματισμών, κάθε φορά με διαφορετικό τρόπο, όπως:

τα ζητήματα π.χ. της ένταξης, του τρόπου ζωής, της οργάνωσης των ενοτήτων, του ύψαιθρου, της κατασκευής κ.ά.

Από την εκδρομή στην Αίγινα, όπου πήγαμε να επισκεφθούμε τα αξιολογικά παραδείγματα κατοικίας

εξετάζονται κάθε φορά -και όπως αρμόζει στην κάθε περίπτωση- στην ανάλυση της κατοικίας του κάθε σπουδαστή, στο παράδειγμα, στις εισηγήσεις, στη μελέτη της βιβλιογραφίας

β. Άμεση επικοινωνία με τα έργα και τους δημιουργούς τους, χάρις στις επιτόπου επισκέψεις ή τις εισηγήσεις που καλούνται οι τελευταίοι να κάνουν. Και στις δύο περιπτώσεις, όπως είναι φυσικό, επαναλαμβάνονται οι αναφορές στα πιο πάνω σημεία.

γ. Διόρθωση των θεμάτων συλλογική στην πρώτη φάση του μαθήματος, ατομική προς το τέλος, ενώ υπάρχουν οι ενδιάμεσες παραδόσεις/τομές στην πορεία του θέματος σε ελίκαιρες χρονικές στιγμές (βλ. χρονοδιάγραμμα).

Οι ενδιάμεσες παραδόσεις δίνουν: — στον κάθε σπουδαστή τη δυνατότητα, μέσω του ατομικού σημειώματος, να έχει συγκεκριμένες παρατηρήσεις, πάνω στην εργασία που παρέδωσε,

— στο σύνολο της ομάδας τη δυνατότητα να έχει μια πλήρη εικόνα των προτάσεων που έχουν κατατεθεί και οι οποίες ταξινομημένες κατά κατηγορίες, βοηθούν στην παραπέρα πορεία του θέματος.

δ. Και κατά την ατομική διόρθωση του θέματος, ακολουθούμε τη μέθοδο της μη επέμβασης στην πρόταση και τις ιδέες των σπουδαστών.

Επισημαίνουμε τα προβλήματα με τέτοιο τρόπο ώστε, η ευθύνη των τελικών επιλογών να ανήκει σ' αυτούς.

Μας ενδιαφέρει να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη μιας συστηματικής πορείας.

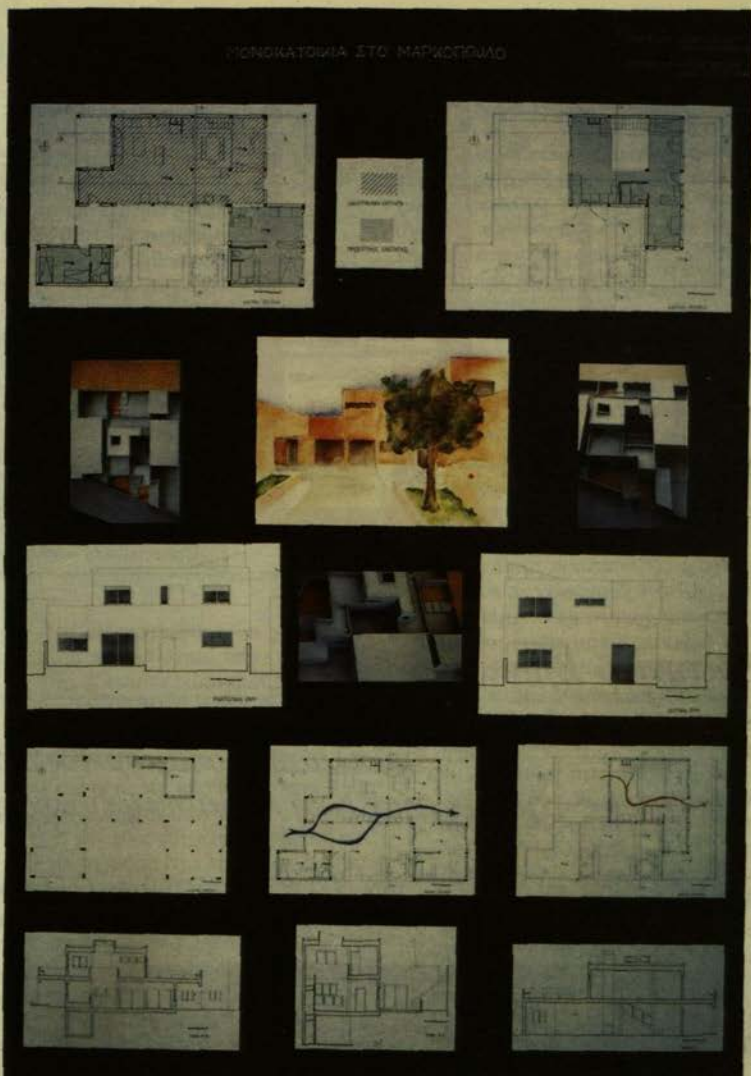
Γι' αυτό, σ' αυτή τη φάση των σπουδών, το τελικό αποτέλεσμα έχει την ίδια, αν όχι μικρότερη βαρύτητα, με την πορεία προς αυτό.

Τα κριτήρια αξιολόγησης

— Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε στην πρώτη φάση των σπουδών (3ο - 4ο εξάμηνο), το σημαντικό για μας είναι η **πορεία** που διανύει κάθε σπουδαστής/ρια.

— Την πορεία αυτή καθορίζουν:

- η ανταπόκριση και η συμμετοχή - τι κατάλαβε
- το ενδιαφέρον και η προσπάθεια και πιο αναλυτικά - τι έμαθε
- η επιμέλεια και η πρόοδος - πόσο προχώρησε

Πανακίδα 70x100 στην οποία παρουσιάζεται με συνοπτικό τρόπο η τελική πρόταση, καθώς και η πορεία προς αυτή.

— Το να προβληματιστεί *πώς* να εργάζεται και *πώς* ν' αρχίσει να διαμορφώνει τις απόψεις του, είναι για μας, σ' αυτή τη φάση των σπουδών, πιο σημαντικό από το να σχεδιάσει ένα ολοκληρωμένο κτίριο.

Η πορεία είναι πιο σημαντική από το αποτέλεσμα, γι' αυτό και δεν τους κατευθύνουμε με μοναδικό στόχο το καλύτερο αποτέλεσμα.

— Για μας, η τελική πρόταση είναι ένας δείκτης - όχι ασημαντος- της προόδου του σπουδαστή/ριας και έτσι υπολογίζεται στην αξιολόγηση/βαθμολογία του.

Η τελική πρόταση εξετάζεται ως προς:

- τις αρχές / την κεντρική ιδέα
- την συνέπεια στις αρχές

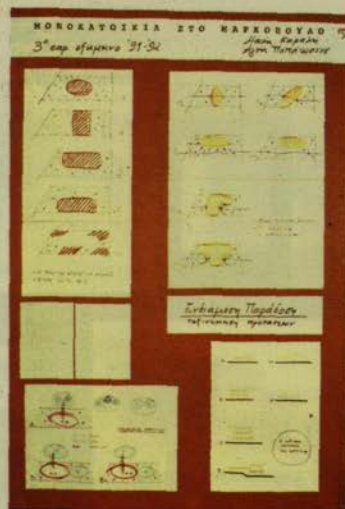
τον βαθμό επεξεργασίας

Πιο αναλυτικά εξετάζεται ως προς: την ένταξη στο περιβάλλον τη σχέση κτισμένου/άκτιστου τη χρήση του υπαίθριου χώρου την οργάνωση των ενοτήτων τις κινήσεις την κατασκευή την επεξεργασία των ορίων του κτιρίου

— Έτσι ο τελικός βαθμός προκύπτει από:

- * την παρουσία και την πορεία του σπουδαστή/ριας στη διάρκεια του εξαμήνου,
- * τις συνθετικές αρχές και την κεντρική ιδέα της λύσης,
- * την συνέπεια ως προς τις αρχές και τον βαθμό επεξεργασίας,

Πινακίδα από την έκθεση σπουδαστικών εργασιών του εαρινού εξαμήνου 91-92 στο μάθημα αρχιτεκτονικών συνθέσεων (Δεκέμβριος 1992), η οποία αναφέρεται στην ενδιάμεση παράδοση. Διακρίνονται κατηγορίες λύσεων ταξινομημένες με διάφορα κριτήρια.

* την παρουσίαση,
* τις ατομικές εργασίες (ανάλυση κατοικίας σπουδαστή - σχολιασμός παραδείγματος).

Όταν θελήσει κανείς να οργανώσει τη διδασκαλία του μ' έναν τρόπο παρόμοιο μ' αυτόν που προσπαθήσαμε να αναπτύξουμε στα δύο αυτά σημειώματα, θ' αντιληφθεί ότι θα συναντήσει πολλά προβλήματα και εμπόδια. Τα προβλήματα αυτά αναφέρονται σ'

όλο το φάσμα των σπουδών και στις συνθήκες που επικρατούν στο ΕΜΠ και στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων, και είναι τέτοια που κάποιες στιγμές, ευτυχώς ελάχιστες, σε σπρώχνουν να εγκαταλείψεις την προσπάθεια. Όμως, η ηθική ικανοποίηση που σου δίνει το αποτέλεσμα και η ανταπόκριση των σπουδαστών, δείχνουν πως αξίζει τον κόπο. Ελπίζουμε πως σ' ένα επόμενο σημείωμα, θα μας δοθεί η ευκαιρία να αναφερθούμε σ' αυτά τα προβλήματα, με πρόθεση να συζητηθούν και ν' αρχίσει έτσι η αντιμετώπισή τους.

ΜΑΙΟΣ 1993

Το κείμενο έχει ως βάση τις εισηγήσεις που έκαναν οι συγγραφείς στον κύκλο ομιλιών που διοργανώθηκε στα πλαίσια της έκθεσης των σπουδαστικών εργασιών του εαρινού εξαμήνου '91-92 στο μάθημα των Αρχιτεκτονικών συνθέσεων, το Δεκέμβριο του 1992.

Φοιτητικό Βήμα

Ανάπλαση Ποταμού Κηφισσού (τμήμα από Νέα Φιλαδέλφεια έως Κρουονέρι)¹

των Ν. Γεωργακόπουλου, Θ. Τσέλιου

ΧΑΡΤΗΣ 1: Βασική ιδέα ενοποίησης ορεινών όγκων Αττικής μέσω Κηφισσού (πρώταση).

Το θέμα της διπλωματικής εργασίας προωθεί ο Οργανισμός Αθήνας, για ξεκίνησε με αφορμή ένα διάταγμα που κήρυξη ζώνης προστασίας γύρω από

τον Κηφισσό στο ύψος από τη Ν. Φιλαδέλφεια έως το Κρουονέρι. Το αντικείμενο παρουσίαζε ενδιαφέρον, διότι μέχρι στιγμής δεν υπήρχε συνολική αντιμετώπιση για τον Κηφισσό - το σημαντικότερο ποτάμι του λεκανοπεδίου της Αττικής - ούτε συντονισμένος σχεδιασμός της ευρύτερης περιοχής του.

Το ενδιαφέρον εστιάστηκε στη μελέτη των προβλημάτων και των θεμάτων προστασίας του ποταμού και η προσέγγιση του θέματος αφορούσε σε τρία επίπεδα:

α) Στο α' επίπεδο (χωροταξικό), εξετάστηκε όλος ο Κηφισσός σε σχέση με το λεκανοπέδιο και -μέσα από τις εξελίξεις και τις μεταβολές των χρήσεων στο χρόνο- εντοπίστηκαν οι πιέσεις στην ευρύτερη περιοχή του ποταμού.

β) Στο β' επίπεδο (πολεοδομικό), εξετάστηκε το βόρειο τμήμα του Κηφισσού (από Ν. Φιλαδέλφεια έως Κρουονέρι), αναγνωρίστηκαν

(1) Το κείμενο είναι από τη διπλωματική εργασία των σπουδαστών του Τμ. Αρχ/ων Ν. Γεωργακόπουλου και Θ. Τσέλιου. Επιβλέποντες της διπλωματικής εργασίας ήταν η Π. Κοσμιάκη, λέκτορας, και ο Ι. Στεφάνου, αναπλ. καθ. στο Τμ. Αρχ/ων ΕΜΠ.